

1. Gezi yazısı, gezilen yerlerde görülen maddi ve manevi özellikleri, belli bir edebi usule uygun anlatan düz yazı türüdür. Günümüzde gazete ve dergilerde röportajla köşe yazılarına sıkıştırılan gezi yazılarının biçim ve muhteva özellikleri korunmalıdır. Gezi yazıları, bir araştırmaya hem konu hem de kaynak olacak bilgi ve belge niteliği taşımalıdır. Güvenilir bilgiler verilmelidir. Bunu yaparken mekâna ait öykü, masal, türkü, halk şiiri, söylence, mani, ağız ayrımları, halk oyunları, giyim-kuşam, dernek, inanç, yemek alışkanlıkları, sanat ve zanaat varlıkları belirtilebilir.

Bu parçadan aşağıda **verilenlerden** hangisi **çıkanlamaz**?

- A) Gezi yazılarına gerekli önemin verilmesi ve içeriğinin bozulmadan devam ettirilmesi gerektiği
- B) Gezi yazısının görülen yerlerin özelliklerini edebi bir şekilde anlatılması gerektiği
- C) Güvenilir olması gerektiği
- D) Gezi yazısının oluşturulma sürecinde yazarlar, maddi ve manevi bazı kayıplara uğratıldığı
- E) Son zamanlarda diğer türlerin işine yerleştirilerek medyada yayımlandığı

2. Gezi yazıları kuru, salt bilgi aktaran metinler değildir. İlginç, hoş giden bir üslupla yeni yerleri tanıtan, görülmeye değer özelliklerini sunan, okuru adeta o mekânda yaşatan tasvirlerle sahip olmalıdır. Gezi yazısı, gözleme dayanır. Ancak gözlem, sadece deneysel ve somut nitelikte olmamalı; insanı insan yapan yönleri gözlemleyerek, asıl özel olanı ortaya çıkarma amacını gütmelidir. "Harikuladeliğin avı" derken Ahmet Haşim, acaba gezi yazarlarının bir sarraf dikkatiyle gezilen, görülen yerlerin ve o coğrafyadaki insanların ortak, en özgün özelliklerini seçmesini mi işaret eder?

Bu parçadan **çıkanlabilecek** ana **düşünce** aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Gezi yazılarının kanıtlanabilirliğinin okuyucu açısından önemi vurgulanmaktadır.
- B) Gözlem sonucu oluşturulan gezi yazılarının nesnel bilgiler ışığında okuyucu bilgilendirmesi gerektiğinden.
- C) Gezi yazarlarının farklı olanı ve ortak olanları bulup ince ayrıntılarla işleyip kendi değerlerini katarak bilimsel bir deney yapmadığını kanıtlanmasından.
- D) Gezi yazısının zor bir sürecin sonunda meydana geldiğini ve hangi değere sahip olduğunu anlatmaya çalışmaktadır.
- E) Gezi yazısı yazmak isteyen yazarların özgün olmaları gerektiğinin üzerinde durulmaktadır.

3. I. Bir kimsenin düzenli olarak, günlük olaylarla ilgili yorumlarını, bunlardan kaynaklanan o günkü anlayışlarını, düşüncelerini, üstüne tarih atarak kaleme aldığı kısa yazılara denir.

II. Edebiyat, sanat, siyaset, ticaret alanlarında haklı bir

üne kavuşmuş, tanınmış insanların hayatlarını, eserlerini, başarılarını okuyucuya duyurmak amacıyla yalın bir dille, tarafsız bir görüşte yazılan inceleme yazılarına denir.

- III. Yazarın, yurt içinde gerekse yurt dışında gezip gördüğü yerlerdeki toplumlari, kentleri, yerleri, yaşayışları, âdet ve töreleri, gelenek ve göreneNeri, doğal ve tarihî güzellikleri, ilgi çeken değişik yönleri edebî bir üslup içinde kaleme alarak anlatmasına denir.
- IV. Toplum hayatında önemli görevler üstlenmiş, toplumu ilgilendiren önemli olayları bizzat yaşamış veya bu olaylara şahit olmuş kişilerin bu olayları duyurmak için sanat değeri taşıyan bir üslupla yazdınarı yazılara denir.

Aşağıdaki terimlerden hangisinin tanımı yukarda verilmiştir?

- A) Otobiyografi
B) Hatıra
C) Günlük
D) Biyografi
E) Gezi yazısı

4. Gezi yazılarını, yolculuk yapılan yer bakımından ikiye ayırmak mümkündür: yurtiçi gezi yazıları ve yurt dışı gezi yazılan (I). Yurtiçi gezi yazılan, bir yazarın herhangi bir amaçla kendi ülkesinde yaptığı bir yolculuk sırasında gezip gördüğü yerleri ve edindiği izlenimleri anlattığı yazılardır (II). Bu tür gezi yazılanna, Reşat Nuri Güntekin'in Beş Şehir adlı eserini gösterebiliriz (III). Yurtdışı gezi yazılar ise bir yazann kendi ülkesi dışında yaptığı gezi ve incelemelerinin bir ürünüdür (IV). Bu tür Gezi yazısına da Falih Rıfkı Atay'ın Deniz Aşın adlı eseri örnek olarak gösterebiliriz (V).

Yukandaki parçada numaralandırılmış cümleleûn hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

5. Kayaköy bir zamanların Rurn köyü. Ne yazık ki günümüzde tamamen terk edilmiş hatta harabeye dönmüş ölü bir köy olmuş. Kaya Köyü'nün günümüzdeki popüleritesi, antik dönem kalıntılarından öte, Türk Kurtuluş Savaşı'ndan sonra mübadele sonucu terk edilen bir Rum köyü olmasından kaynaklanıyor. Burada yüzyıllar boyu Rumlar ve Türkler birlikte yaşamışlardır. Türkler tarım ve hayvancılıNa geçimlerini sürdürürken, Rumlar ise zanaat ve ticaretle uğraşarak yamaçlarda kurulu evlerde yaşamlarını sürdürmüşler. Gezerken evlerin kapı ve pencerelerinin söküldüğünü, tavanların çöktüğünü görüyor ve duruma biraz üzülererek bazı Rum evleri, papeller ve kiliseyi de gezdikten sonra yolumuza devam ediyoruz.

Bu meûnle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Metnin odağında yazarın kendisi vardır.
B) Türü, anıdır.

- ay anlatıcı, yazarın tmeκnın ranramanınınj senoisioir.
D) Oyküleyici anlatır türü kullanılmıştır.
E) Görülen yerler anlatılırken duygular ağırlık basmaktadır.

6. I. Beş Şehir
II. Vatan Yolunda
III. Romanya Mektupları
IV. Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu
V. Mavi Sürgün

Yukarıda venlen eserlerden hangileri gezi yarısına örnek olarak gosterilebilir?

- A) I. ve II.   B) I. ve III.   C) II. ve III.
D) III. ve IV   E) II. ve IV.

7. Aşağıdakilerden hangisi gezi yazısı ile röportaj arasındaki **farklardan biri değildir**

- A) Gezi yarısında ilgi çekici yerler anlatılır.
B) Röportajda, yaşanan sorunları gün ışığına çıkarmak kaygısı vardır.
C) Röportajda gezi bazılarına göre objektif olmak şartı, daha sade bir dil kullanma mecburiyeti vardır
D) Röportaj, okuyucuyu bilgilendirme amacı taşır, gezi yazısında ise böyle bir kaygı güdülmez.
E) Röportajlar soru-cevap şeklindedir. Ancak gezi yazılarında böyle bir durum söz konusu değildir.

8. Aşağıdaki yapıtlardan hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Alp Dağlarından ve Miss Châlfrin'in Albümünden
B) Beş Şehir
C) Anadolu Notları
D) Saray ve Ote9i
E) Bir Avuç Dünya

9. I. Türk edebiyatında ilk seyahatname, Hoca Gıyaseddin Nakkaş'ın Acaibü'l-Letaif adlı Hıtaı Sefaretnamesi diye bilinen eseridir.
II. Dünyanın en eski seyahatnamesi Afrika'nın doğu undaki Pufta ülkesine yapılan yolculuğu konu alan bir rölyeftir.
III. 19. yüzyıl gezi türü açısından verimli bir yüzyıl olmuştur. Omer Lütfi'nin Ümit Burnu Seyahatnamesi, Keçecizade İzzet Molla'nın Mihnet Keşan'ı, bu türün ömeMeri arasındadır.
IV. Gezi yazılan genellikle günü gününe yazılmaz. Ancak doğruluk, aşıklık ve etkileyicilik için bazen günlük alınan nodardan faydalanılabilir.

V. İranlı şair ve din adamı Nasır Hüsrev 'in hac maksadıyla yaptığı Mekke gezisini ve bu arada Mısır ve Anadolu'nun doğusunda gördüklerini anlatan "Seyahatname" adlı eserini de ilk gezi kitapları arasında sayabiliriz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

10. Sultanahmet'e ilk kez giden birinin dikkatini hemen minareler çeker öyle ki bu yedi tepeli kentin bu semti dünyanın tek altı minareli camisi olan Sultanahmet Camisi'ni ve minareleri birbirinden farklı olan Ayasofya camisini (ibadethanesini) barındırır. Alçakgönüllü beyaz rengi ile mahallenin uslu çocuğu Sultanahmet'e karşın tüm kibirliliği ile Ayasofya karşınızda durur ve kulağınıza efsanelerini fısıldar. Öğle saatlerindeki uzun kuyruklar akşamüstüne doğru azalmaya başladı Ayasofya kapısında. Pagan inançları ile Hıristiyanlığı birleştiren Büyük Konstantin'in zamanında ilk Ayasofya inşa edilmiş fakat daha sonra bazı yangınlarda ve isyanlarda bu mabet yıkılmış. 532 yılında Roma imparatoru Jüstinyen'in "Adem'den beri görülmemiş bir ibadethane yapacağım" sözü ile bugünkü Ayasofya'nın temelleri atılmış ve 537 yılında kilise olarak merasimlerle açılmış...

Bu parçada aşağıdaki yazı türlerinden hangisine ait özellikler ağır basmaktadır?

- A) Sohbet   B) Günlük   C) Anı
D) Otobiyografi   E) Gezi yazısı

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)D, 2)C, 3)A, 4)C, 5)B, 6)B, 7)D, 8)D, 9)E, 10)E,